

קביעת סטנדרטים במערכת החינוך

ד"ר צור קרליץ

המרכז הארצי לבחינות והערכה

תקציר

סטנדרטים הינם אמות מידה להערכה של איכות. במערכות חינוכיות משתמשים בסטנדרטים משיקולי מדיניות ואחריותיות ציבורית. הסטנדרטים משמשים להערכת מרכיבי המערכת בכוונה לשפר את איכות החינוך ולסייע בקבלת החלטות בנוגע לתוכנית לימודים, משאבי בית הספר, הישגי התלמידים, יעילות המורים וכדומה.

קיימים סוגים שונים של סטנדרטים כגון סטנדרטים של תוכן המגדירים את הרכב תוכנית הלימודים וסטנדרטים של ביצוע המגדירים קריטריונים להצלחה בלימודים כפי שהם באים לידי ביטוי בביצוע במבחן. למעשה, סטנדרט ביצוע הוא הציון שתלמיד נדרש לקבל במבחן על מנת להראות רמה מסוימת של שליטה בחומר ובכישורים הנלמדים.

דוח זה עוסק בשימוש סטנדרטים במערכת החינוך ומתמקד בעיקר בשיטות לקביעת סטנדרטים לביצוע במבחנים. תחילה נדון בסטנדרטים באופן כללי ולאחר מכן נסקור את סוגי הסטנדרטים הקיימים במערכות חינוכיות. בהמשך, נדון בהגדרת תהליך קביעת הסטנדרטים לביצוע ומושגי יסוד רלוונטיים ונציג שיטות שונות לקביעת ציוני חתך במבחנים. לסיכום נדון בבקרת איכות ותיקוף של סטנדרטים. כמו כן, בסוף הדוח מופיעות מספר שאלות לתרגול עצמי.

דוח זה נכתב עבור קורס "מדידה בחינוך: מושגי יסוד" של האוניברסיטה הפתוחה.